

h a z a n

aylık

aylık

sayı

fiyat

“Bütün renkleri

ayrıntlarıyla tanı

Esmerliği boşunamı

seçtim sanırsınız.”

HAZAN

“Şiir, yüreğin kodlanması”

“Aşkla vurulan” “Aşka yenilen” bir şair; Aydın Alp

Hazar’ı sığınak olarak seçmiş ama yeri gelmiş onu sorgulamış la. Renklerden ise esmerliği seçmiş asla bırakmamacasına.

Kendisiyle Diyarbakır’da yaptığımız sıcak söyleşiyi sunuyoruz.

Aydın Alp

HAZAN: Sizi şiire iten veya şiirle buluşturan nedenlerin başka alanlarıyla da ilgilendiniz mi? Yoksa soluğunuz bu oldu?

AYDIN ALP: Edebiyat gerçekten büyük bir çaba,emek ve titiren bir iştir. Ve alabildiğine kıskanç bir alandır. Tümüyle yetkin manını harcamadan çokça verimlilik elde edemezsin. Klasik de

sanın hem yetenekli olması hem de atmosferinin elverişli olmasıyla ortaya çıkarmıştım yazmaya başlamış olduğumuz dönemde ne yazık ki yapıtlarımızla baş başa di arkadaşlarımız bizi çokça yadırgıyordu bu çok şaşırtıcı gelebilir,kötü bir şey suna kapıldığım için gizliden gizliye yazıyordum. Bu çok abes görülebilir ama sonrasında da kendimizle yüz yüze kaldık .Benim yapabileceğim tek bir etkinlik (diz sürdüre geldiğim bir etkinlik) şiir yazıyordum. O zaman Veysel Öngören, H. Kin Karaçoban,Adnan Satıcı, Muzaffer Kale gibi arkadaşlarla şiirin öntünü açmaktan yazdığım ürün şiir olduğu için şiirle sürdürdüm. Şiirin poetikasını,sanatını yazmaya ilişkin yazılar da yazdım. Olay böyle başladı. Şiir yazmamın amacını şöyle şunları belirtebilirim; Ben insanı seviyorum, sanatı bile insan için seviyorum içinde insana yaraşır bir sanattan ve edebiyattan yanayım. İnsanı daha da duyar

HAZAN: "Beni Amed' in ilminde bile çıkarılmayacak çivisiyim" demen-
in bağlayıcı yerler nelerdir? Bu soruları terk edeceğim dediğiniz oluyor mu?

"Şiir, yüreğin kodlanmasıdır."

AYDIN ALP: Benim bazı kentlerde bazı insanlara inancımın olmuştur. K
Hayatında benimsediği bağlayıcı olarak söylüyorum. Sadece sevgililerimi kışkandı
gün, içinde yok. Çünkü yaşamda bazı insanlarda gördüğüm için sakınmaya ç
larda bazı insanlara inancımın olmuştur. Örneğin, bazı insanlar alıp başlarını bir y
lar. Başka yerde yaşayabiliyorlar. Örneğin bazı yazarlar 'bunlar sürüyle var' ço
ları gidip yerleşebiliyorlar. Ben asla ama asla Diyarbakır'ın dışında yaşayama
zinde bir söyleşimiz oldu. Biri güzel bir saptama yapmıştı. "Karaşiler'in tiryak
da. Diyarbakır'ın tiryakisi olmaz mı. Aydın Alp de Diyarbakır'ın tiryakisi" be
Her yaz tatildeyim artık. Yıllardır gittiğim Hazer' bırakıp başka yerlere gidiyorum
lara çok rahat uyum sağlayabiliyorum. Ama Diyarbakır dışında sürekli olarak a
yaşamayı da aklımdan geçirmem. Yani acısına da, belasına da sevdasına da bir
yüm. Bu benim yeğlediğim bir şey. O söylediğim şiirin (diğer şiirlerimde olduğu
organik bir bağ var.

Yeryüzündeki bütün şiirlerin yalansız olduğuna inanırım; insan "okuyabiliy
dır ki şiir, yüreğin kodlanmasıdır. İnsanın en yüksek gen haritaları şiirlerde di
ben şiirlerimle yüreğin - çokça da yüreğimin- topoğrafyasını, ruhsal grafiğini ya
nı çıkarıyorum.

hazan

HAZAN: "Okuma"da bir yüzeysellikten bahsediliyor. Buna bizde katılanlar olarak nelerden bahsedebilirsiniz?

AYDIN ALP: Bu ülkede hala yazılı döneme geçiş sancıları çekmekteyiz. İstisnalamayışımızdan kaynaklanıyor. Diğer taraftan bire bir üretimle ve üretimle ilgilidir. Demokrasinin yaşanmamasındandır. Felsefe, sanat, edebiyat, tarih böylesi kentin hepsi kent kültürüyle ilgilidir. İnsanlar kent kültürünü yaşamamışlardır, yaşamamışlardır. Farklılıklara büyük bir baskı söz konusudur, tahammülsüzlük vardır. Farklılıkların olduğu yerde yeşerir.

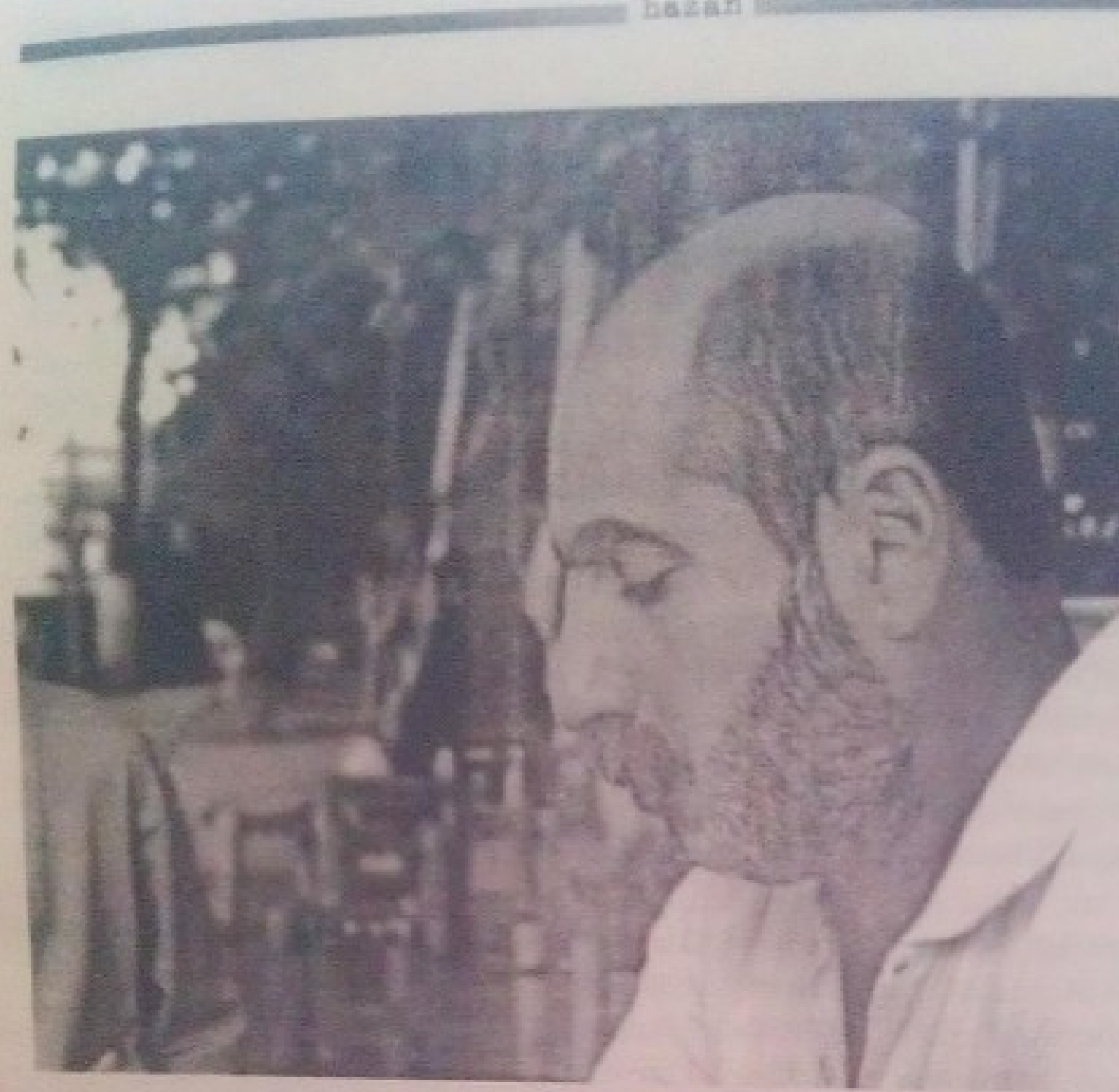
Yılların birikimlerinden gelen büyük kültürel zenginlikler mevcuttur. Bugün de insanlar da mevcuttur. Ama insanlarla sanatı buluşturan köprülerden bir eleştiri -ki sanata hareketlilik katar- Türkiye de eleştiri kültürü yoktur. Sebebi de yaşamamasıdır. Manipülasyon vardır. Hergün birileri öne çıkarılıyor ama bir süre sonra gibi yok olup gidiyor. Kalıcı değerlere yönelme yoktur. Ne yazık ki bizim gibi muhalif olan yaşamda barışı, kardeşliği, eşitliği sağlayabilecek insanlar yok, niyet yok. Bu anlamda Türkiye bir geçiş sancısı yaşamaktadır.

HAZAN: Diyarbakır'daki gençlik ile eğitimciliğinizin verdiği bir avantaj, iletişim halindesiniz. Edebiyatla ilişkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

AYDIN ALP: Yüzyıllardan beri sanatın merkezi olan İstanbul ile sonradan İzmir'in sanat gündemi epey hareketli. İzmir bunlara nazaran biraz taşra kalıyor. Diyarbakır olarak bir tek Diyarbakır kalıyor. Bu anlamda Diyarbakır bin yılların birikimine göre gün kentlerin hatta metropollerin bir çoğu daha köyken ya da yokken Diyarbakır ne vardı ve hiç de öyle bazılarının analattığı gibi karpuzu, surları, akrebi ile meşhurleri, yazarları, birim adamlarıyla ünlü bir kent. Yıllardan gelen bir kent hala da hareketlilik var. Ama ne yazık ki bunu, sentezleyebilecek, daha ileriye taşıyabilecek altyapı yok. Bunu bir vakit "Amida" çatısı altında denedik. Fakat devam ettirene kadar işti. Küçük kaygılarla sokulan, emek sarf etmeyen, rant zihniyetli insanlarla yapıldı. Sorumluluk gerektiriyor. Diyarbakır da böyle bir birikim, böyle bir gelenektir. Gençlerde de belli bir istek var, sorun bunları ileriye taşıyabilmekte.

HAZAN: Şairin iç dünyasından kotardığı şiirlerin başka şairlerin şiirleri ile (adı şiir yarışması olsa bile) nasıl değerlendiriyorsunuz?

AYDIN ALP: Adı bile çarpıktır. Çünkü şiir yeryüzünde biricik olan yegane cinstir. Şiir hiçbir şeyle değil. Şiir biricik olan yegane cinstir.

▲ HAZAN: Bununla beraber yarışmalardaki seçici kurulun şiiri neye göre, yani neyi ölçüt aldığını düşünüyorsunuz? Benzer bir durum antoloji hazırlarına aldıkları şairler ve şiirleri için de söz konusudur. Bu şiirin dünyasına değil midir?

Ahmed Arif, bir kitapla bizim psikolojimizi yakalamayı başarmış. Bizim “şiir kerimimizi” yazmıştır.

AYDIN ALP: Sanat insanların karnesini doldurabileceği bir alan değildir. Gerçeklik yakalayabilmişse, Gilgamesh’in ölümsüzlük otu arayışı gibi bir duyarlılığı başkalarının yargılamasını kaldıracak bir alan değildir. Çünkü şiir tüm zamanlar bir eserdir. Birilerinin mutlak bir otoriteyle bunları değerlendirmesine karşın antolojileri hazırlayanlar bir anlamda kendi değerlendirmelerini

HAZAN

Yaşamı ciddiyeyle sorgulama ve anlamada karamsarlığın da müthiş bir işlevi var. Sorgulamada, bizim gibi toplumsal psikolojisi ve ahlaki çürümüş toplumlarda başlamak gerekir.

HAZAN: Kitaplarınızda imgesellikten sadeliğe doğru bir geçiş görülmekte mi?

AYDIN ALP: Okurda imgesel şiir yazmanın zorluğuna ilişkin bir genel kanaatim var. Sadeliğe düşmeden yalın ve duru bir şiir yazmak da çok zordur. Şairin çok felsefeli, insanları anımsatabileceği, dilden söyleyebileceği bir alandır. Bunun en güzel örneği Arif'te görebiliriz. Bu biraz da "Aşkla Vurulan" kitabımın bana dönük mesajından kaynaklanmaktadır.

HAZAN: Başucu kitabınız var mı?

AYDIN ALP: Tek kitap söylemek gerekiyorsa Ahmed Arif, bir kitapla bizi yakalamayı başarmış. Bizim "şiiri kadimimizi" "şiiri kerimimizi" yazmıştır. Herkesin buluruz. Sonra söyleyebilecek şairler benim için; dünya şairi Nazım Hikmet, Yesevi, Cemal Süreyya, Turgut Uyar.

HAZAN: Yeni bir kitap çalışmanız var mı? Bunun hakkında bilgi verebilir misiniz?

AYDIN ALP: Beşinci kitabım "Amed'in Dolunayı" emek verdiğim, kalıcı olacak bir çalışmadır.

HAZAN: Bu sıcak söyleşi ve bize ayırdığınız zaman için size teşekkür ederim.

AYDIN ALP: Ben teşekkür ederim. Sizlere, çalışmalarınızda başarılar dilerim. Şairin daha önce "Şarkılar Tilsimi", "Ateşin Kehaneti", "Yüreğim Ülkenin Vurulan" adlı dört şiir kitabı yayınlanmıştır. Yakında çıkacak olan "Amed'in Dolunayı" kitabına ismini veren şiirini yayınlıyoruz.

AMED'İN DOLUNAYI

Söyleşi: İ.

kalbime gömdüm seni
pehitlerimin arasına
murad alamamların yanına...

dünyanın en güzel adını taşıdın
dünyanın en güzel kim

